

Конспект за колоквиум преди държавен изпит по токсикология

Фармацевти V^{-ти} курс

1. Видове интоксикации, класификации, примери.
2. Кратка история на токсикологията. Основни понятия- отрова, отравяне. Актуална епидемиология на отравянията в други страни и у нас.
3. Токсична агресия- увреждащи механизми и явления. Интимни механизми на токсичното действие
4. Токсичност. Критерии за токсичност. Методи за оценка на токсичния ефект на химичните съединения. Количествени характеристики (LD50, ED50, TD50, TI). Примери.
5. Връзка между структура, химични и физични свойства на веществата и тяхната токсичност. Примери.
6. Основни понятия и процеси – токсична агресия и антитоксична защита- обосновка, анализ и примери.
7. Фактори, повлияващи токсичността на ксенобиотиците по време на тяхната резорбция, разпределение, метаболизъм и екскреция. Примери, анализ, съпоставка.
8. Проникване на отровите в организма - „входни врати” и резорбция. Специфика свързана с пътя на проникване. Съдба на попадналия в организма ксенобиотик. Примери.
9. Общобиологична ориентируваща диагноза при съмнение за отравяне.
10. Разпределение, биотрансформация и отделяне на ксенобиотиците. Токсикологични и фармакологични характеристики за оценка и предикция. Примери и анализ
11. Токсично действие на ксенобиотиците- цитотоксичност и свободно-радикалови процеси, тиолови групи и специфични рецепторни протеини. Променени биохимични механизми, усилване на токсичния ефект. „Летален синтез”.
12. Отложени и отдалечени токсични прояви 1 – имунотоксичност, имунна супресия и имуномедирирани реакции на свръхчувствителност. Примери, анализ.
13. Отложени и отдалечени токсични прояви 2. Ксенобиотици алергени – примери, фармацевтична превенция на алергизацията на населението.
14. Непосредствено токсично въздействие на отрови – „външни” изяви на отравяне. Общобиологично разпознаване на токсичността в ежедневието и при извънредни състояния.
15. Отложени и отдалечени токсични прояви 3- репродуктивна токсичност, мутагенно и канцерогенно действие на отровите
16. Прояви на органна токсичност- лекарствена и не лекарствена. Примери. Фармакологична превенция на отравянията.
17. Медицинска антитоксична защита - “Схема 10”. Анализ на схемата, примери за поведение и роля на фармацевта при остри, хронични и екологични токсични ситуации
18. Естествена (физиологична) детоксична защита- биологическа целесъобразност, форми и механизми.
19. Основни принципи и подходи при лечение на остра и хронична интоксикация. Обосновка на основните детоксични методи- общи и специализирани.
20. Най-чести остри и хронични отравяния- принципи на разпознаване, лечение и превенция. Сравнителна характеристика между нежелани лекарствени реакции и лекарствена интоксикация.
21. Органна токсичност – чернодробна токсичност , токсични механизми. Примери- лекарства, технически продукти, биологични отрови.
22. Органна токсичност – отрови с предимно невротропно действие. Видове, механизми, типични интоксиканти. Примери
23. Лекарствени отравяния (бензодиазепини, невролептици), лекарствени форми , дози, разпознаване и общ терапевтичен подход и антидотна терапия.. Епидемиология, обща клинична характеристика, лечение. Фармацевтична превенция
24. Органна токсичност – отрови с предимно кардиоваскуларна токсичност. Видове, механизми, типични интоксиканти. Лекарствени форми , дози, разпознаване и общ терапевтичен подход и антидотна терапия. Епидемиология, обща клинична характеристика, лечение. Примери. Фармацевтична превенция

25. Органна токсичност – отрови с предимно стомашно чревна токсичност. Видове, механизми, типични интоксиканти лекарствени и нелекарствени, дози, разпознаване и общ терапевтичен подход и антидотна терапия. Епидемиология, обща клинична характеристика, лечение. Примери.
26. Лекарствени отравяния – НСПВЛ, салицилати, парацетамол и др. Лекарствени форми , дози, разпознаване и общ терапевтичен подход и антидотна терапия. Епидемиология, обща клинична характеристика, лечение.. Фармацевтична превенция
27. Хематологична токсичност - хемотоксични ксенобиотици лекарствени продукти и природни отрови. Нарушаване на хемостазата и профил на безопасност на антикоагулантите. Примери. Фармацевтична превенция
28. Лекарствени отравяния –блокери на калция в каналчетата, бета блокери, калциеви антагонисти. Епидемиология, Лекарствени форми , дози, разпознаване, обща клинична характеристика, лечение. Фармацевтична превенция
29. Отравяне от рептили и инсекти, обитаващи балканския регион - локалнотоксични и общотоксични прояви. Обща характеристика , токсичност, епидемиология, разпознаване, лечебен подход, лекарства за лечение, антидоти, доставка и приложение. Превенция
30. Отравяне с въглекис, хлорни, нитрозни и серни газове. епидемиология, разпознаване, лечебен подход, лекарства за лечение, антидоти, доставка и приложение. Превенция Екотоксичност.
31. Отравяне с опиевидни наркотици, психостимуланти и дизлептици халюциногени. Нови наркотици. Обща характеристика , токсичност, епидемиология, разпознаване, лечебен подход, лекарства за лечение, антидоти, доставка и приложение. Наркомания. (обща данни)
32. Отравяне с етилов алкохол, метилов алкохол и етиленгликол. Епидемиология и биологично разпознаване, терапевтичен подход, прилагани лекарства и тяхната доставка. Превенция.
33. Организация на токсикологичната помощ в България- структури и компетентности. Взаимодействие на фармацевта с медицинските структури за лечебна помощ.
34. Долекарска помощ при отравяне за фармацевти- принципи, показания, техника, медико законови ограничения.
35. Лекарствени продукти за лечение на отравянията –Антидоти. Видове, механизъм на действие, фармакологични форми, приложение и доставка.
36. Токсоалергичен/анафилактичен шок. Причини, прояви и животоспасяващи мерки. Действия на фармацевта- превенция и подкрепа (схема 10)
37. Лекарствени средства за лечение на отравянията – инфузионни разтвори, органопротектори, симптомни средства – изброяване на основни представители, фармакологични форми, дозировка , приложение, лекарствени несъвместимости. Доставка

Изготвил:.....
 (проф. д-р Янко Илиев, дм, МЗМ, ERT)

01.06.2020 г.

Одобрил:.....
 проф. д-р Людмил Цейков, дм, мзм)

